GENERALINIO ADVOKATO
ATHANASIOS RANTOS IŠVADA,
pateikta 2022 m. lapkričio 17 d.[1]

Byla C-628/21

TB,
dalyvaujant:
Castorama Polska Sp. z o.o.,
Knor Sp. z o.o.

(*Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Direktyva 2004/48/EB – Intelektinės nuosavybės teisių gynimas – 4 straipsnis – Asmenys, turintys teisę kreiptis dėl priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo – 8 straipsnio 1 dalis – Procesas dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo – Prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, pardavimas – Autorių teisės ir gretutinės teisės – Pareiškėjo teisė gauti informacijos apie prekių ar paslaugų kilmę ir platinimo kanalus – Būtinybė, kad pareiškėjas įrodytų, jog jis yra intelektinės nuosavybės teisių turėtojas, ar tokios būtinybės nebuvimas“

I. Įvadas

1. Bendrovė grafikos darbų reprodukcijomis prekiauja neturėdama asmens, teigiančio, kad jis yra tų darbų autorius, sutikimo. Šis asmuo inicijuoja teismo procesą dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, remdamasis Direktyvos 2004/48/EB[2] 8 straipsnio 1 dalimi, kurioje įtvirtinta procesinė teisė, skirta veiksmingai intelektinės nuosavybės apsaugai užtikrinti[3]. Ar šis asmuo turi įrodyti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, o gal užtenka tik *prima facie* pagrįsti, kad jis yra šios teisės turėtojas? Toks iš esmės yra *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) pateiktas klausimas.

2. Šioje byloje Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į savo jurisprudenciją, turės išnagrinėti įrodinėjimo standartą, kurio turi būti paisoma prašant pateikti informacijos apie prekių ar paslaugų kilmę ir platinimo kanalus pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalyje numatytą teisę gauti informacijos. Siekiant atsakyti į pateiktą klausimą, reikės palyginti intelektinės nuosavybės teisės turėtojų teisę į informaciją ir atsakovo apsaugą nuo piktnaudžiavimo šia teise.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32). Dėl šios direktyvos žr. Petillion, F. ir Heirwegh, A., „Genesis, Adoption and Application of European Directive 2004/48/EC“, *Enforcement of Intellectual Property Rights in the ES Member States*, Petillion, F. (leid.), Intersentia, Antverpenas, 2019, p. 1–48.

3 Žr. generalinio advokato P. Cruz Villalón išvadą byloje *Coty Germany* (C-580/13, EU:C:2015:243, 24 punktas).

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

3. Direktyvos 2004/48 10 ir 17 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

(10) Šios direktyvos tikslas – suderinti [valstybių narių] teisės sistemas, kad [v]idaus rinkoje būtų užtikrintas aukštas, vienodas ir vieningas [intelektinės nuosavybės] apsaugos lygis.

<…>

(17) Šioje direktyvoje numatytos priemonės, procedūros ir gynimo būdai kiekvienu atveju turėtų būti nustatomi taip, kad būtų tinkamai atsižvelgta į konkretaus atvejo specifines ypatybes, įskaitant kiekvienos intelektinės nuosavybės teisės savybes ir atitinkamais atvejais tyčinį ar netyčinį pažeidimo pobūdį.“

4. Šios direktyvos 1 straipsnyje „Objektas“ nustatyta:

„Ši direktyva nustato priemones, procedūras ir gynybos būdus[, reikalingus siekiant] užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių gynimą. <…>“

5. Direktyvos II skyrių „Priemonės, procedūros ir gynybos būdai“ sudaro 3–15 straipsniai. Šios direktyvos 3 straipsnyje „Bendrasis įsipareigojimas“ įtvirtinta:

„1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, vykdymą [paisymą]. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti sąžiningi, teisingi, neturi būti komplikuoti ar brangūs, ar sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą.

2. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi tokiu būdu, kad nebūtų sukuriamos kliūtys teisėtai prekybai ir numatytų apsaugos priemones nuo piktnaudžiavimo jomis.“

6. Direktyvos 2004/48 4 straipsnyje „Asmenys, turintys teisę kreiptis dėl priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo“ numatyta:

„Valstybės narės pripažįsta, kad siekti šiame skyriuje numatytų priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo turi teisę šie asmenys:

a) intelektinės nuosavybės teisių turėtojai taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

b) visi kiti asmenys, turintys teisę naudotis tomis teisėmis, visų pirma licenciatai, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

c) kolektyvinio intelektinės nuosavybės teisių administravimo institucijos, kurios yra paprastai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka;

d) profesinės gynybos institucijos, kurios yra paprastai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams, kiek leidžiama taikom[ų] teisės normų nustatyta tvarka.“

7. Šios direktyvos 8 straipsnio „Teisė gauti informaciją“ 1 ir 2 dalyse įtvirtinta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo ir gavus ieškovo pagrįstą ir proporcingą prašymą, kompetentingos teismo institucijos galėtų reikalauti pažeidėjo ar kito asmens [galėtų nurodyti, kad pažeidėjas ar kitas asmuo]:

a) kurio žinioje, kaip nustatyta, yra intelektinės nuosavybės teises komerciniu mastu pažeidžiančios prekės;

b) kuris, kaip nustatyta, naudojasi intelektinės nuosavybės teises komerciniu mastu pažeidžiančiomis paslaugomis;

c) kuris, kaip nustatyta, teikia neteisėtoje veikloje naudojamas paslaugas komerciniu mastu;

[arba]

d) kurį a, b ir c punktuose minėtas asmuo nurodė kaip dalyvaujantį prekių gamyboje ar platinime arba paslaugų teikime, pateikt[ų] informaciją apie prekių ir paslaugų, pažeidžiančių intelektinės nuosavybės teises, kilmę ir platinimo kanalus.

2. Į šio straipsnio [1] dalyje minėtą informaciją įeina:

a) gamintojų, platintojų, tiekėjų ir kitų prekių bei paslaugų ankstesnių valdytojų, taip pat planuojamų didmenininkų ir mažmenininkų pavadinimai ir adresai;

b) informacija apie pagamintus, pristatytus, gautus ar užsakytus kiekius, taip pat apie gautas už atitinkamas prekes ir paslaugas kainas [informacija apie pagamintų, perdirbtų, pristatytų, gautų ar užsakytų prekių kiekį ir už atitinkamas prekes ar paslaugas gautą užmokestį].“

B. Lenkijos teisė

8. Pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui taikytinos redakcijos 1964 m. lapkričio 17 d. *Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* (Civilinio proceso kodekso patvirtinimo įstatymas)[4] (toliau – Civilinio proceso kodeksas) 278 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Bylose, kuriose reikia specialių žinių, teismas, išklausęs šalių prašymus dėl pasirinktų ekspertų ir jų skaičiaus, gali prašyti vieno ar kelių ekspertų išvados.“

9. Šio kodekso 479^{89} straipsnyje numatyta:

„1. Šio skirsnio nuostatos taikomos bylose dėl autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos, pramoninės nuosavybės teisių apsaugos ir kitų teisių į nematerialųjį turtą apsaugos (intelektinės nuosavybės bylos).

[4] *Dz. U.*, 2020, 1575 pozicija.

2. Intelektinės nuosavybės bylomis, kaip apibrėžta šiame skirsnyje, taip pat laikomos bylos dėl:

1) nesąžiningos konkurencijos prevencijos ir kovos su šia konkurencija;

<…>“

10. Minėto kodekso 479[112] straipsnyje nustatyta:

„Nuostatos dėl informacijos turinčio pateikti asmens taikomos bet kuriam asmeniui, įskaitant atsakovą, kuris turi 479[113] straipsnyje nurodytos informacijos arba gali su ja susipažinti.“

11. To paties kodekso 479[113] straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtinta:

„1. Teisių turėtojo prašymu, jeigu jis įtikinamai įrodo, kad yra intelektinės nuosavybės teisės pažeidimui būdingų aplinkybių, teismas, prieš pradėdamas procesą dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo arba tokio proceso metu iki posėdžio pirmojoje instancijoje pabaigos, gali pasiūlyti pažeidėjui pateikti informacijos apie prekių ar paslaugų kilmę ir platinimo kanalus, jeigu tai būtina teisių turėtojui proceso tikslais.

2. Jei teismo prašymas pateikti informacijos pateikiamas iki proceso dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo pradžios, šis procesas turi būti pradėtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarties dėl prašymo pateikti informacijos įvykdymo dienos.“

III. Pagrindinė byla, prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

12. TB yra fizinis asmuo, savo internetinėse parduotuvėse prekiaujantis dekoratyviniais gaminiais. Vykdydama ūkinę veiklą ji parduoda mašininiu būdu pačios pagamintas reprodukcijas; jos yra nesudėtingi grafikos darbai, kuriuos sudaro kelios spalvos, geometrinės figūros ir trumpi sakiniai. Paveiksluose A, B ir C (toliau – ginčijamos reprodukcijos) atitinkamai yra šios frazės: „Mój dom moje zasady“ („Mano namai – mano taisyklės“), „Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem“ („Tobulų žmonių nėra, vis dėlto aš esu vienas iš jų“) ir „W naszym domu rano słychać tupot małych stopek. Zawsze pachnie pysznym ciastem. Mamy dużo obowiązków, mnóstwo zabawy i miłości“ („Mūsų namuose rytais girdisi mažų kojyčių trepsėjimas. Visada kvepia gardžiu pyragu. Pas mus daug įsipareigojimų, džiaugsmo ir meilės“). TB prisistato kaip jos pačios kuriamų paveikslų reprodukcijų, kurios, jos teigimu, yra kūriniai, kaip tai suprantama pagal autorių teises reglamentuojančius teisės aktus, autorė.

13. *Knor Sp. z o.o.* (toliau – *Knor*) tiekiamos tikslios paveikslų A ir B kopijos be TB sutikimo parduodamos *Castorama Polska Sp. z o.o.* (toliau – *Castorama*) fizinėse parduotuvėse ir internetinėje parduotuvėje. Kiek tai susiję su šiais paveikslais, nei TB, nei *Castorama* siūlomose reprodukcijose nenurodytas jų autorius ar kilmė. *Castorama* taip pat parduoda *Knor* tiekiamas reprodukcijas, kurių tekstas yra toks pats kaip paveiksle C, tačiau skiriasi grafiniai elementai ir šriftas. 2020 m. spalio 13 d. TB oficialiai pareikalavo iš bendrovės *Castorama* nustoti pažeidinėti turtines ir neturtines autorių teises į jos sukurtus kūrinius, kuriais ši bendrovė prekiavo be jos sutikimo.

14. 2020 m. gruodžio 15 d. TB, remdamasi Civilinio proceso kodekso 479[113] straipsniu, kreipėsi į *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą. Vykstant procesui ji paprašė, kad *Castorama* ir *Knor* pateiktų jai

informacijos apie atitinkamų reprodukcijų platinimo kanalus, gautų ir užsakytų prekių kiekį, išsamų tiekėjų sąrašą, prekių pardavimo *Castorama* fizinėse parduotuvėse ir internetinėje parduotuvėje pradžios datą, taip pat atskirai fizinėse ir internetinėje parduotuvėje parduotų prekių kiekį ir už jas gautą užmokestį. TB rėmėsi turimomis autorių turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis į aptariamas reprodukcijas ir teigė, kad prašoma informacija yra būtina norint inicijuoti procesą dėl autorių teisių pažeidimo ir alternatyviai procesą dėl žalos, patirtos dėl nesąžiningos konkurencijos, atlyginimo.

15. *Castorama* paprašė atmesti prašymą pateikti informacijos ir alternatyviai – kuo labiau susiaurinti teismo sprendimo apimtį, griežtai apsiribojant kūriniais, kurie pagal autorių teisę reglamentuojančius teisės aktus laikomi kūriniais, ginčydama pačią galimybę laikyti aptariamas reprodukcijas „kūriniais“. Ji taip pat rėmėsi verslo paslapties apsauga ir teigė, kad TB neįrodė, kad jai priklauso autorių turtinės teisės į šias reprodukcijas. *Castorama* nuomone, TB prašyme nurodyti intelektiniai kūriniai nėra originalūs, be to, TB neįrodė, kad tenkinama jų naujumo sąlyga. Patenkinus šį prašymą, autorių teisių apsauga būtų prilyginta idėjų ir sumanymų apsaugai, nes minėtos reprodukcijos atitinka dabartinę „supaprastintos motyvuojamosios grafikos“ su banaliomis frazėmis tendenciją. Be to, *Castorama* manė, kad visi aptariamų reprodukcijų grafiniai elementai yra banalūs, pasikartojantys ir originalumu nesiskiria (kompozicija, spalvomis, naudojamais šriftais) nuo kitų rinkoje esančių paveikslų.

16. Atsakydama į šiuos argumentus TB nepasiūlė pateikti įrodymų, kurie pagal grafikos ir dizaino srities eksperto išvadą patvirtintų, kad ji turi nagrinėjamų reprodukcijų intelektinės nuosavybės teisę. Savo 2020 m. gruodžio 15 d. prašyme ji pateikė įrodymų, kuriuos sudarė atspausdintos ištraukos iš jos internetinėse parduotuvėse parduodamų prekių puslapių ir sąskaitos faktūros už parduotas prekes nuo 2014 m., taip pat atspausdintos *Castorama* interneto svetainių puslapių ištraukos ir sąskaitos faktūros už paveikslų pirkimą *Castorama* internetinėje parduotuvėje.

17. Nagrinėjant TB prašymą pateikti informacijos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo klausimas dėl Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalies aiškinimo, visų pirma dėl to, ar reikia įrodyti tame prašyme nurodyto turto teisinį pobūdį, o gal pakanka *prima facie* jį pagrįsti, turint omenyje tai, kad šios direktyvos 6 ir 7 straipsniuose vartojamos skirtingos formuluotės ir kad minėtos direktyvos 4 straipsnyje kalbama apie „intelektinės nuosavybės teisių turėtojus“. Šis teismas taip pat abejojo dėl galimybės skirtingą įrodinėjimo standartą taikyti atsižvelgiant į nagrinėjamų reprodukcijų statusą, t. y. pagal tai, ar jos laikytinos kūriniais, ir atitinkamai dėl TB teisės kreiptis į teismą.

18. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Civilinio proceso kodekso 479^{113} straipsniu į nacionalinę teisę perkeliamas Direktyvos 2004/48 8 straipsnis ir kad šio kodekso 479^{89} straipsnio, kuriame apibrėžiama intelektinės nuosavybės bylų sritis, 2 dalies 1 punkte minimos bylos dėl „nesąžiningos konkurencijos prevencijos ir kovos su šia konkurencija“. Šis teismas, remdamasis direktyvos 13 konstatuojamąja dalimi[5], pažymi, kad, kiek tai susiję su nagrinėjama byla, nors Lenkijos jurisprudencijoje dar nėra pateiktas vienareikšmis atsakymas šiuo klausimu, joje pritariama aiškinimui, kad pagal nacionalinę teisę ši direktyva vidaus tikslais taip pat taikoma nesąžiningam konkurenciniam elgesiui, pasireiškiančiam aklu produktų kopijavimu, net jei šie produktai nėra išimtinių teisių (pavyzdžiui, autorių teisių

[5] Šioje konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „[b]ūtina apibrėžti kuo platesnę šios direktyvos taikymo sritį, kad būtų galima apimti visas intelektinės nuosavybės teises, kurioms taikomos šios srities [Sąjungos teisės] nuostatos ir (arba) atitinkamų valstybių narių nacionalin[ės] teisės aktai. Tačiau šis reikalavimas neapriboja galimybių tų valstybių narių, kurios pageidauja vidaus tikslais išplėsti šios direktyvos nuostatas, kad jas apimtų teisės aktai, susiję [kad jos apimtų veiksmus, susijusius] su nesąžininga konkurencija, įskaitant parazitines kopijas [piratinį kopijavimą], ar panašia veikla“.

turėtojo išimtinių teisių) dalykas. Taigi dėl prašymo dalies, susijusios su paveikslais A ir B, nekyla jokių Sąjungos teisės aiškinimo problemų, nes TB pateikė įrodymų, kad *Castorama* pardavė reprodukcijas, kurios yra aklos šių paveikslų kopijos.

19. Atvirkščiai, norint priimti sprendimą dėl prašymo, susijusio su paveikslu C, reikia aiškinti Sąjungos teisę, nes *Castorama* parduodama reprodukcija nėra akla šio paveikslo kopija, t. y. kad tekstas buvo atkartotas, jo išdėstymas puslapyje buvo išsaugotas, tačiau naudoti kiti grafiniai elementai ir kitoks šriftas. Pagal Lenkijos jurisprudenciją, kuri sutampa su Teisingumo Teismo jurisprudencija[6], bylą nagrinėjantis teismas turėtų išnagrinėti originalias kūrinio savybes. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, kai bylos faktinės aplinkybės yra sudėtingos, o teisėjo patirtis nėra pakankama, turi būti prašoma eksperto nuomonės; paprastai pareiškėjui tenka įrodinėjimo pareiga ir jis turi pateikti prašymą skirti ekspertizę.

20. Lenkijos teisininkai išreiškė dvi prieštaringas nuomones dėl Civilinio proceso kodekso 479^{113} straipsnio aiškinimo; jie manė, viena vertus, kad pareiškėjas turi įrodyti, kad jis yra ginčijamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, kita vertus, kad jis turi įrodyti ne saugomos teisės pažeidimą, o tik tokio pažeidimo tikėtinumą, nes prašymas pateikti informacijos gali būti skirtas ir trečiajai šaliai.

21. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi manantis, kad Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalis, siejama su šios direktyvos 4 straipsniu, turi būti aiškinama kaip susijusi su intelektinės nuosavybės teisių gynimo priemone, kuri gali būti taikoma tik tuo atveju, jei yra nustatytas intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, ir kad nepakanka *prima facie* pagrįsti, kad ši priemonė yra susijusi su turima intelektinės nuosavybės teise, nes ši aplinkybė turi būti įrodyta, be kita ko, tuo atveju, kai prašymas pateikti informacijos apie prekių ar paslaugų kilmę ir platinimo kanalus pateikiamas anksčiau, nei inicijuojamas procesas dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, atlyginimo.

22. Šiomis aplinkybėmis *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar <…> [D]irektyvos [2004/48] <…> 8 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos 4 straipsni[u] <…>, reikia aiškinti kaip apimančią intelektinės nuosavybės teisių gynimo priemonę, kuria galima pasinaudoti tik tuo atveju, kai vykstant procesui konstatuojama, kad suinteresuotasis asmuo yra intelektinės nuosavybės teisės turėtojas?

– Jei į [pirmąjį prejudicinį klausimą] būtų atsakyta neigiamai:

2. Ar <…> [D]irektyvos [2004/48] <…> 8 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos 4 straipsni[u] <…>, reikia aiškinti taip, kad pakanka *prima facie* pagrįsti, jog ši priemonė yra susijusi su turima intelektinės nuosavybės teise, o ne įrodyti šį faktą, be kita ko, tuo atveju, kai prašymas pateikti informacijos apie prekių ar paslaugų kilmę ir platinimo kanalus pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, atlyginimo?“

23. Rašytines pastabas pateikė *Castorama*, Lenkijos ir Austrijos vyriausybės bei Europos Komisija.

[6] 2009 m. liepos 16 d. Sprendimas *Infopaq International* (C-5/08, EU:C:2009:465).

IV. Analizė

A. Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

24. Savo rašytinėse pastabose Austrijos vyriausybė išreiškė abejonių dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo. Ši vyriausybė nurodė, kad nagrinėjamų reprodukcijų kvalifikavimas kaip „kūrinių“ pagrindinėje byloje turėtų būti nagrinėjamas kaip teisės klausimas. Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi šias reprodukcijas, o jų konkretus apipavidalinimas ir dizainas yra akivaizdūs ir neginčijami. Todėl norint išspręsti šį ginčą nebūtina atsakyti į klausimą, koks įrodinėjimo standartas turi būti taikomas pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnį.

25. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, turintis prisiimti atsakomybę už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Iš to darytina išvada, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus[7].

26. Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad paveikslas C nebuvo aklai nukopijuotas. Vadinasi, jis turi išnagrinėti originalias kūrinio savybes. Teismo nuomone, kai bylos aplinkybės sudėtingos, o teisėjo patirtis nėra pakankama, turi būti prašoma eksperto nuomonės. Beje, TB nepasiūlė pateikti intelektinės nuosavybės teisės buvimo įrodymų, susijusių su ekspertizės reikalaujančiomis specialiomis žiniomis. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar
Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji yra susijusi su intelektinės nuosavybės teisių gynimo priemone, kurią galima taikyti tik jeigu turėtojo nuosavybės teisės pažeidimas įrodomas esant situacijai, kai atitinkamas nacionalinis teismas, neturėdamas specialių žinių, negali atlikti savarankiško vertinimo be eksperto pagalbos. Jei taip yra šiuo atveju, TB prašymas pateikti informacijos turėtų būti atmestas, jei nevykdoma įrodymų rinkimo procedūra, kurioje pareiškėja turi aktyviai dalyvauti renkant įrodymus.

27. Atsižvelgiant į šias teisines ir faktines aplinkybes, kuriomis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia turintis gauti prejudicinį sprendimą, kad pats galėtų priimti sprendimą, nėra akivaizdu, kad prašomas išaiškinimas yra visiškai nesusijęs su pagrindine byla arba kad iškelta problema yra hipotetinio pobūdžio. Šiomis aplinkybėmis manau, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

B. Dėl esmės

28. Dviem prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo

[7] Žr. 2022 m. spalio 6 d. Sprendimą *HV (Teisės vairuoti sustabdymas)* (C-266/21, EU:C:2022:754, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

pareiškėjas turi įrodyti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, o gal pakanka *prima facie* pagrįsti, kad jis yra tos teisės turėtojas, be kita ko, kai prašymas pateikti informacijos pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, atlyginimo.

29. *Castorama*, taip pat Lenkijos ir Austrijos vyriausybės siūlo į šiuos klausimus atsakyti taip, kad pareiškėjas turi įrodyti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas. O Komisijos nuomone, jam pakanka įrodyti, jog yra pakankamai tikėtina, kad jo prašoma informacija yra susijusi su turima intelektinės nuosavybės teise.

30. Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad, vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo ir gavus pareiškėjo pagrįstą ir proporcingą prašymą, kompetentingos teisminės institucijos galėtų nurodyti, kad informaciją apie prekių ar paslaugų, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, kilmę ir platinimo kanalus pateiktų pažeidėjas arba bet kuris kitas asmuo, kurio žinioje, kaip nustatyta, yra intelektinės nuosavybės teises komerciniu mastu pažeidžiančios prekės.

31. Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pareiškėjas, inicijuodamas procesą dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalį, turi įrodyti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas.

32. Atsižvelgiant į šios nuostatos formuluotę reikia pažymėti, kad pačioje šioje nuostatoje tokios pareigos pareiškėjui nenustatyta. Vis dėlto, kadangi prašymas pateikti informacijos turi būti „pagrįstas“, jo motyvuose turi būti pakankamai faktinių aplinkybių ir įrodymų, susijusių su nurodoma intelektinės nuosavybės teise.

33. Kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalis turi būti siejama su šios direktyvos 4 straipsniu, pagal kurį asmuo, prašantis taikyti šios direktyvos II skyriuje numatytas priemones, procedūras ir gynybos būdus, turi priklausyti vienai iš keturių šio straipsnio a–d punktuose išvardytų asmenų ar organizacijų kategorijų. Šioms kategorijoms priklauso, pirma, intelektinės nuosavybės teisių turėtojai, antra, visi kiti asmenys, kuriems leidžiama naudotis šiomis teisėmis, visų pirma licenciatai, trečia, kolektyvinio intelektinės nuosavybės teisių administravimo organizacijos, kurios teisėtai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams, ir, ketvirta, profesinės gynybos organizacijos, kurios paprastai yra pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių turėtojams. Vis dėlto, skirtingai nuo Direktyvos 2004/48 4 straipsnio a punkte nurodytų intelektinės nuosavybės teisių turėtojų, pagal jos 18 konstatuojamąją dalį[8] šios direktyvos 4 straipsnio b–d punktuose nurodytų trijų kategorijų asmenys, be kita ko, turi būti tiesiogiai suinteresuoti šių teisių gynyba ir turėti teisę pareikšti ieškinį teisme tiek, kiek tai leidžiama pagal taikytiną teisę[9].

34. Kadangi Direktyvos 2004/48 4 straipsnio a punkte kalbama apie „intelektinės nuosavybės teisių turėtojus“, ši nuostata gali būti suprantama taip, kad, taikant šios direktyvos 8 straipsnį, pareiškėjas turi veiksmingai įrodyti, kad jis yra intelektinės nuosavybės teisės turėtojas.

[8] Šioje konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „teisė reikalauti, kad tos priemonės, procedūros ar gynimo būdai būtų taikomi, turėtų būti suteikta ne tik teisių turėtojams, bet ir asmenims, kurie pagal taikytiną teisę turi tiesioginį interesą ir teisiškai atstovauja; tai gali būti ir profesinės organizacijos, atsakingos už tų teisių administravimą arba už tam tikrų kolektyvinių ir asmeninių interesų gynimą“.

[9] Žr. 2021 m. birželio 17 d. Sprendimą *M.I.C.M.* (C-597/19, EU:C:2021:492, 63 ir 64 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

35. Vis dėlto pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją iš vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimų matyti, kad, kai Sąjungos teisės nuostatoje aiškiai nedaroma nuorodos į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios nuostatos prasmę ir apimtį, jos reikšmė visoje Sąjungoje paprastai turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai, atsižvelgiant ne tik į nuostatos formuluotę, bet ir jos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą [10].

36. Kiek tai susiję su Direktyvos 2004/48 8 straipsnio kontekstu, reikia pažymėti, kad šios direktyvos 6 straipsnio „Įrodymai“ 1 dalyje nurodyta: valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai kreipiasi *šalis, pateikusi pagrįstai turimus įrodymus, kurių pakanka* jos pretenzijoms paremti, ir, *pagrįsdama tas pretenzijas, yra įvardijusi įrodymus*, kurie yra priešingos šalies žinioje, kompetentingos teisminės institucijos gali reikalauti, kad priešingoji šalis pateiktų tokius įrodymus, atsižvelgiant į slaptos informacijos apsaugą. Direktyvos 7 straipsnio „Įrodymų užtikrinimo priemonės“ 1 dalyje numatyta: valstybės narės užtikrina, kad net prieš pradedant procesą dėl bylos esmės, kompetentingos teisminės institucijos *šalies, pateikusios pagrįstai turimus įrodymus paremti pretenzijas*, kad yra pažeistos ar gali būti pažeistos intelektinės nuosavybės teisės, prašymu galėtų reikalauti tinkamų veiksmingų laikinųjų priemonių užtikrinti su įtariamu pažeidimu susijusius įrodymus, atsižvelgiant į slaptą informaciją. Tos pačios direktyvos 9 straipsnio „Laikinosios ir prevencinės priemonės“ 3 dalyje nurodyta: teisminės institucijos, taikydamos šio straipsnio 1 ir 2 dalyje minėtas priemones, turi teisę reikalauti, kad *pareiškėjas pateiktų bet kokius prieinamus įrodymus, kurių pakaktų įsitikinti, jog pareiškėjas yra teisių turėtojas* ir pareiškėjo teisė yra pažeidžiama arba gresia toks pažeidimas.

37. Taigi, nors Direktyvoje 2004/48 „intelektinės nuosavybės teisių turėtojai“ minimi kaip asmenys, kurie gali prašyti taikyti šios direktyvos II skyriuje numatytas priemones, procedūras ir gynybos būdus, direktyvoje aiškiai numatyta, kad pareiškėjas, kaip numatyta šios direktyvos 6, 7 ir 9 straipsniuose, gali pateikti pagrįstai turimus įrodymus, kurių pakanka jo pretenzijoms pagrįsti, t. y. neprivalėdamas įrodyti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas. Dėl šių priežasčių manau, kad Direktyvos 2004/48 4 straipsnyje numatyta sąvoka „intelektinės nuosavybės teisių turėtojas“ negali būti suprantama kaip apimanti reikalavimą, kad pareiškėjas įrodytų, kad yra intelektinės nuosavybės teisės, kuria jis remiasi pagal šios direktyvos 8 straipsnį inicijuodamas procesą dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, turėtojas.

38. Dėl Direktyvos 2004/48 tikslo reikia pažymėti, kad iš jos 10 ir 13 konstatuojamųjų dalių matyti, jog šis tikslas yra suderinti valstybių narių teisės aktus, kad vidaus rinkoje būtų užtikrintas aukštas, vienodas ir vieningas intelektinės nuosavybės apsaugos lygis, ir kad šios direktyvos taikymo sritis turi būti apibrėžta kuo plačiau, kad būtų galima apimti visas intelektinės nuosavybės teises, kurioms taikomos šios srities Sąjungos teisės nuostatos arba atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktai [11]. Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog šia direktyva siekiama, kad valstybės narės, visų pirma informacinėje visuomenėje, užtikrintų veiksmingą intelektinės nuosavybės apsaugą [12]. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad minėtos direktyvos nuostatos skirtos reglamentuoti intelektinės nuosavybės teisių aspektams, kurie yra susiję, pirma, su šių teisių laikymusi ir, antra, su kėsinimusi į jas, ir jomis reikalaujama užtikrinti, kad egzistuotų veiksmingi teisių gynimo būdai, skirti užkirsti keliui bet kokiam kėsinimuisi į esamą intelektinės nuosavybės teisę, nutraukti tokį kėsinimąsi ar taikyti atkuriamąsias priemones [13].

[10] Žr. 2022 m. birželio 2 d. Sprendimą *T.N. ir N.N. (Pareiškimas dėl palikimo atsisakymo)* (C-617/20, EU:C:2022:426, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[11] 2019 m. gruodžio 18 d. Sprendimas *IT Development* (C-666/18, EU:C:2019:1099, 38 punktas).

[12] 2019 m. gruodžio 18 d. Sprendimas *IT Development* (C-666/18, EU:C:2019:1099, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[13] 2022 m. balandžio 28 d. Sprendimas *Phoenix Contact* (C-44/21, EU:C:2022:309, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

39. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad, siekiant užtikrinti aukštą intelektinės nuosavybės apsaugos lygį, reikia atmesti aiškinimą, pagal kurį pripažįstama, kad Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalyje numatyta teise gauti informacijos galima pasinaudoti tik vykstant procesui, skirtam intelektinės nuosavybės teisės pažeidimui konstatuoti, nes toks apsaugos lygis gali būti neužtikrintas, nesant galimybės pasinaudoti tokia teise gauti informaciją *vykstant* ir *atskirai procedūrai, pradėtai galutinai pasibaigus* procesui, per kurį konstatuotas intelektinės nuosavybės teisės pažeidimas [14]. Teisingumo Teismas nurodė, kad tuos pačius argumentus reikia taikyti ir kalbant apie *atskirą procedūrą, pradėtą prieš pareiškiant ieškinį dėl žalos atlyginimo* ir siekiant tinkamai pareikšti ieškinį įtariamiems pažeidėjams [15].

40. Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalyje numatyta teise gauti informacijos sukonkretinama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje įtvirtinta pagrindinė teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir užtikrinamas veiksmingas naudojimasis pagrindine teise į nuosavybę, kurios dalis yra pagal minėtos Chartijos 17 straipsnio 2 dalį saugoma teisė į intelektinę nuosavybę. Taigi, tokia teisė gauti informacijos intelektinės nuosavybės teisės turėtojui suteikia galimybę nustatyti, kas pažeidžia tokią jo teisę, ir imtis būtinų priemonių, pavyzdžiui, pateikti prašymą taikyti šios direktyvos 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas laikinąsias priemones arba prašymą priteisti atlyginti šios direktyvos 13 straipsnyje numatytą žalą, taip siekiant apsaugoti šią intelektinės nuosavybės teisę. Iš tiesų neturėdamas visos informacijos apie jam priklausančios intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo apimtį šios teisės turėtojas negali nustatyti ar tiksliai apskaičiuoti žalos, kurios atlyginimo jis galėtų reikalauti dėl tokio pažeidimo [16].

41. Iš visos šios jurisprudencijos aišku, kad prašymo pateikti informacijos pagal Direktyvos 2004/48 8 straipsnį funkciją reikia skirti nuo ieškinio dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo konstatavimo funkcijos. Kalbant konkrečiai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrajame prejudiciniame klausime nurodytu atveju, t. y. kai prašymas pateikti informacijos pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, atlyginimo, toks *savarankiško ir preliminaraus* pobūdžio prašymas pateikiamas siekiant gauti išsamią informaciją apie intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo apimtį galbūt tam, kad būtų galima veiksmingai inicijuoti procesą dėl atkuriamųjų priemonių taikymo.

42. Šioje proceso stadijoje negali būti reikalaujama, jog tam, kad turėtų teisę kreiptis į teismą, pareiškėjas privalo įrodyti, kad jis yra nagrinėjamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas. Jeigu jis privalėtų tai padaryti, Direktyvos 2004/48 8 straipsnyje numatytam prašymui pateikti informacijos būtų taikomi tokie patys įrodinėjimo reikalavimai kaip ir per teismo procesą dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo konstatavimo, nors jo tikslas yra kitoks. Kadangi tame 8 straipsnyje įtvirtinta atskira procedūra yra Sąjungos teisės ypatumas [17], tokiu atveju ji netektų esminės savo praktinio veiksmingumo dalies.

[14] 2017 m. sausio 18 d. Sprendimas *NEW WAVE CZ* (C-427/15, EU:C:2017:18, 24 punktas).

[15] 2021 m. birželio 17 d. Sprendimas *M.I.C.M.* (C-597/19, EU:C:2021:492, 82 punktas). Civilinio proceso kodekso 479[113] straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[j]ei teismo prašymas pateikti informacijos pateikiamas iki proceso dėl intelektin ės nuosavybės teisės pažeidimo pradžios, šis procesas turi būti pradėtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarties dėl prašymo pateikti informacijos įvykdymo dienos“.

[16] Žr. 2017 m. sausio 18 d. Sprendimą *NEW WAVE CZ* (C-427/15, EU:C:2017:18, 25 punktas) ir 2021 m. birželio 17 d. Sprendimą *M.I.C.M.* (C-597/19, EU:C:2021:492, 83 punktas).

[17] Kaip teigiama 2003 m. sausio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių ir procedūrų, kuriomis siekiama užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių laikymąsi, pasiūlyme (COM(2003) 46 *final*, p. 16), tokia teisė gauti informacijos buvo įtvirtinta tik kelių valstybių narių teisinėje sistemoje, t. y. Vokietijos įstatymuose dėl intelektinės nuosavybės ir Beniliukso valstybių įstatyme dėl prekių ženklų.

43. Šiomis aplinkybėmis manau, jog pagal minėtą 8 straipsnį pareiškėjas, pateikdamas pakankamus įrodymus, turi *prima facie* pagrįsti, kad jis yra nagrinėjamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, be kita ko, kai prašymas pateikti informacijos pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, atlyginimo, bet neprivalo šio fakto įrodyti.

44. Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad ginčas pagrindinėje byloje kilo dėl TB autorių teisių. Nors Direktyvoje 2004/48 neapibrėžiamos į jos taikymo sritį patenkančios intelektinės nuosavybės teisės, Komisijos pranešime dėl Direktyvos 2004/48[18] 2 straipsnio aiškiai nurodoma, kad, šios institucijos nuomone, šios teisės apima ir autorių teises. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad autorių teisės patenka į sąvoką „intelektinė nuosavybė“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą[19].

45. Iš šios direktyvos 17 konstatuojamosios dalies matyti, kad joje nurodytos priemonės, procedūros ir gynimo būdai kiekvienu atveju turėtų būti nustatomi taip, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į konkretaus atvejo specifines ypatybes. Šiuo klausimu tos pačios direktyvos 19 konstatuojamojoje dalyje[20] pabrėžiama, kad autorių teisė atsiranda sukūrus kūrinį ir oficiali registracija nereikalinga. Dėl šios teisės iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos dėl Direktyvos 2001/29/EB[21] matyti, kad sąvoką „kūrinys“ sudaro du elementai. Pirma, ji apima originalų objektą, kuris yra paties autoriaus intelekto kūrinys, ir, antra, reikalaujama, kad šis kūrinys būtų išreikštas. Dėl pirmojo elemento reikia pažymėti, jog tam, kad objektas būtų laikomas originaliu, būtina ir pakanka, kad jis atspindėtų autoriaus asmenybę ir išreikštų jo laisvą ir kūrybišką pasirinkimą. Dėl antrojo elemento reikia paminėti, jog Direktyvoje 2001/29 vartojama „kūrinio“ sąvoka neišvengiamai reiškia, kad turi egzistuoti objektas, kurį būtų galima pakankamai tiksliai ir objektyviai identifikuoti[22]. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, ar TB, pateikdama pakankamus įrodymus, *prima facie* pagrindė, kad ji yra paveikslo C, kiek tai susiję su jo reprodukcija, kuria prekiauja *Castorama*, autorių teisės turėtoja.

46. Reikia pridurti, kad Direktyvos 2004/48 tikslas – nustatyti teisingą pusiausvyrą tarp, viena vertus, teisių turėtojų intereso apsaugoti savo intelektinės nuosavybės teisę, įtvirtinto Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 2 dalyje, ir, kita vertus, saugomų objektų naudotojų pagrindinių interesų ir teisių bei bendrojo intereso apsaugos. Kalbant konkrečiau, dėl Direktyvos 2004/48 8 straipsnio Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę nuspręsti, kad šia nuostata siekiama nepažeisti skirtingų teisių, būtent teisių turėtojų teisės gauti informaciją ir naudotojų teisės į asmens duomenų apsaugą[23].

18 OL L 94, 2005, p. 37.

19 Pavyzdžiui, žr. 2019 m. gruodžio 18 d. Sprendimą *IT Development* (C-666/18, EU:C:2019:1099).

20 Šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „kadangi autorių teisės atsiranda sukūrus kūrinį ir jų formali [oficiali] registracija nereikalinga, tikslinga priimti Berno konvencijos 15 straipsnyje nustatytą taisyklę, kurioje nustatyta prezumpcija, kad literatūros ar meno kūrinio autoriumi laikomas asmuo, kurio vardas yra nurodytas kūrinyje. <…>“

21 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230).

22 Žr. 2020 m. birželio 11 d. Sprendimą *Brompton Bicycle* (C-833/18, EU:C:2020:461, 22–25 punktai).

23 Žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą *Constantin Film Verleih* (C-264/19, EU:C:2020:542, 37 ir 38 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija). Taip pat žr. 2017 m. lapkričio 29 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo tam tikrų aspektų taikymo gairės (COM(2017) 708 *final*, p. 11), kuriame nurodyta: „siekdamos užtikrinti, kad [intelektinės nuosavybės teisių] gynimo civilinėse bylose sistema būtų naudojama suderintai, kompetentingos teismo institucijos, svarstydamos galimybę taikyti [Direktyvoje 2004/48] nustatytas priemones, procedūras ir gynybos būdus, paprastai turėtų atlikti kiekvieno atskiro atvejo vertinimą“.

47. Lygiai taip pat Direktyvos 2004/48 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti, be kita ko, sąžiningi, teisingi ir neturi būti nepagrįstai brangūs. Be to, pagal šio straipsnio 2 dalį šios priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi taip, kad būtų numatytos apsaugos priemonės nuo piktnaudžiavimo jais. Taigi minėtame straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės ir galiausiai nacionaliniai teismai suteiktų garantijas, kad, be kita ko, nebūtų piktnaudžiaujama šios direktyvos 8 straipsnyje nurodytu prašymu pateikti informacijos [24].

48. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti prašymo pateikti informacijos pagrįstumą ir patikrinti, ar pareiškėjas nepiktnaudžiavo šiuo prašymu. Tuo tikslu jis turi deramai atsižvelgti į visas objektyvias bylos aplinkybes, įskaitant šalių elgesį [25]. Jei teismas nustato, kad teise buvo piktnaudžiaujama, jis turi neleisti pasinaudoti Direktyvos 2004/48 8 straipsnyje numatyta teise gauti informacijos [26].

49. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad, vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, pareiškėjas, pateikdamas pakankamus įrodymus, turi *prima facie* pagrįsti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, bet negali būti reikalaujama, kad jis tai įrodytų, be kita ko, kai prašymas pateikti informacijos pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, atlyginimo. Taip pat prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti šio prašymo pagrįstumą ir deramai atsižvelgti į visas objektyvias bylos aplinkybes, įskaitant šalių elgesį, be kita ko, siekdamas patikrinti, ar pareiškėjas nepiktnaudžiavo juo.

V. Išvada

50. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) pateiktus prejudicinius klausimus:

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo 8 straipsnio 1 dalį

reikia aiškinti taip:

vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, pareiškėjas, pateikdamas pakankamus įrodymus, turi *prima facie* pagrįsti, kad jis yra atitinkamos intelektinės nuosavybės teisės turėtojas, bet negali būti reikalaujama, kad jis tai įrodytų, be kita ko, kai prašymas pateikti informacijos pateikiamas prieš inicijuojant procesą dėl žalos, patirtos dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo, atlyginimo. Taip pat prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti šio prašymo pagrįstumą ir deramai atsižvelgti į visas objektyvias bylos aplinkybes, įskaitant šalių elgesį, be kita ko, siekdamas patikrinti, ar pareiškėjas nepiktnaudžiavo juo.

[24] Šiuo klausimu žr. 2022 m. balandžio 28 d. Sprendimą *Phoenix Contact* (C-44/21, EU:C:2022:309, 43 punktas).

[25] Šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimą *Bayer Pharma* (C-688/17, EU:C:2019:722, 70 punktas).

[26] Šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *M.I.C.M.* (C-597/19, EU:C:2020:1063, 121 punktas).